

Infinitas syncategorematica est passio quantitatis non categorematica. II — 289

INFINITUS.

Infinitum triplex assignatur. II — 279
 Infiniti diversae definitiones ponuntur. II — 279
 Infinita diversorum predicamentorum assignantur. II — 279
 Infinitum aliud in actu, aliud in potentia. II — 279
 Infinitum actu non repugnat. II — 280
 Infinitam creaturam in omni genere illimitatam dari repugnat. II — 280
 Infinitum in actu in intensione seu extensione vel multitudine naturaliter fieri non potest. II — 282
 Et etiam de potentia Dei absoluta. II — 286
 Infinita quantitas non potest derivari ex radice finita. II — 283
 Infiniti ratio in quo consistat. II — 282
 Infinita plura corpora esse repugnat. II — 284
 Infinitum additione finiti est impertransibile. II — 285
 Infinitum non est species. II — 285
 Infinita continentur in aeternitate non in actu proprio, sed in alieno. II — 288
 Infinita linea in re non posset dari nisi in corpore infinito. II — 289

INFLEDO.

Influere causae finalis est appeti et desiderari. II — 256

INSTANS.

Instans temporis sequitur pars temporis non instans. II — 288

INSTRUMENTALIS.

Instrumentalis causae distinctio pendet a causa principali. II — 437

INSTRUMENTUM.

Instrumenta quomodo differunt a causa principali. II — 436
 Instrumentum triplex. II — 438
 Instrumentum recipit effectum nobiliorem se. II — 438
 Instrumenti ratio formalis sumitur ex motione agentis principalis. II — 439

Instrumentum ut elevetur a Deo debet habere propriam actionem. II — 447

Instrumentum creationis cur non possit dari. II — 449

INTELLECTIO.

Intellectio se ipsa est dictio, et productio verbi. II — 273
 Intellectio nostra necessario petiti productionem verbi, et qualiter sit hoc necessarium. III — 504

INTELLECTUS.

Intellectus dicitur verus, vel falsus ex veritate iudicata, non vero apprehensa. I — 430
 Intellectus in nobis est duplex, alter agens, alter possibilis. I — 272
 Intellectus noster quomodo cognoscat res intuitive, cum tamen non habeat speciem representantem singularem. I — 646
 Intellectus sive intelligentia sive habitus principiorum est quid distinctum ab ipsa potentia intellectiva. I — 700
 Non contractur cum potentia, nec est inditus a natura, sed acquisitus ex lumine. I — 700
 Intellectus agentis, ibidem, an sit idem respectu principiorum probabilium et evidentium, practicoorum, et speculativo-rum. I — 701
 Intellectus indiget aliquo actu comparativo ut entia rationis formaliter formet. I — 233
 Intellectus movet voluntatem per modum finis. II — 256
 Intellectus quomodo attingat suum obiectum. II — 49
 Intellectus nostri primum cognitum pro hoc statu non potest esse aliquid singulare. II — 49
 Intellectus qualiter possit cognoscere, an est alicujus singularis. II — 20
 Intellectus nostri primum cognitum est quidditas rei materialis. II — 21
 Intellectus noster naturali modo procedit de imperfecto ad perfectius. II — 21
 Intellectus cognoscens ens communissimum non necessario postea cognoscit omnia praedicata intermedia, sed potest post illam cognitionem entis statim cognoscere infimum praedicatum. II — 23
 Intellectus agens an praeter productionem speciei intelligibilis habeat alios effectus reales ab illa distinctos. III — 457

Intellectus possibilis adequatum et etiam terminativum obiectum assignatur. III — 460
 Quodnam sit ejus obiectum proportionatum et conaturale pro quolibet statu. III — 460

Quodnam sit obiectum specificativum intellectus angelici. III — 464

Intellectus an possit plura cognoscere per modum plurium. III — 464

Intellectus non cognoscit directe et primo singulare. III — 469

Intellectus agentis proprium officium assignatur. III — 448

Intellectus agens est vera potentia Animae. III — 443

Est vera potentia distincta ab intellectu. III — 445

Intellectus agens an in Anima separata sit otiosus. III — 450

Intellectus agens secundum quid est nobilior intellectu possibili. III — 454

Intellectus agens reddit obiectum actu intelligibile, quod antea erat intelligibile, solum in potentia. III — 454

Intellectus operatio est triplex, vide operatio intellectus.

INTELLIGO.

Sunt relationes quae consequuntur modum intelligendi, licet illum modum intellectus non adveniat, sed ex modo intelligendi consequatur. I — 233

INTENDO.

Intendente qualitatem remoto a quo gradus remissior ipsius producatur. II — 640

INTENSIO.

Intensio et remissio qualitatum quid sint. II — 592

Intensio et remissio invenitur in sola qualitate, non tamen in omni ejus specie. II — 592

Intensio non fit per additionem novae qualitatis. II — 599

Intensio non fit per hoc quod forma accipiat majorem vim informativam. II — 602

Intensio fit per majorem et perfectiorem unionem ad subjectum. II — 610

Intensio salvatur sine productione novae qualitatis. II — 270

INTENTIO.

Intentio dividitur in primam et secundam. I — 224

Intentio secunda triplex secundum quod subest triplici operationi intellectus. I — 224
 Intentio finis non precise versatur circa finem, sed etiam attingit media in obliquo. II — 255

INTUEOR.

Intuens speculum non videt intuitive rem representatam per imaginem, sed intuetur ipsam imaginem. I — 648

INTUITIO.

De praeterito et futuro non datur intuitio, sed reducitur ad aliquam mensuram in qua sit praesens. I — 644

INTUITIVUS.

Intuitivo ut intuitivo aliquid est essentiale, quod tamen non est essentiale ipsi cognitioni, sicut albo ut albo essentiale est esse disgregativum visus, hoc non est essentiale ipsi subjecto abedinis, v. g. parieti. I — 638
 Intuitivum et abstractivum prout sic non differunt penes diversas res representatas nec penes habitudinem ad diversum representatum, nec penes diversas rationes sub quibus. I — 639

Intuitivum et abstractivum in notitiis secundum suam precisam formalitatem, non dicunt absentiam, et praesentiam quasi res representabiles, sed et conditionem sive modum. I — 639

Intuitivum et abstractivum comparantur ad cognitionem eo proportionali modo quo sensibile commune comparatur ad visionem. I — 639

Et passim in eadem questione in quo consistat illa similitudo et comparatio. I — 640

Intuitivum et abstractivum non differunt essentialiter, ratio disparitatis. I — 640

Conditiones requisite ad rationem intuitivi et abstractivi. I — 644

Ad intuitivam cognitionem non sufficit praesentia objectiva, sed necessario requiritur physica praesentia objecti. I — 643

Intuitivum et abstractivum secundum se spectata et ex propria ratione non variant essentialiter cognitionem quamvis hoc facere possint per accidens, scilicet ratione conjuncti, v. g. in ordine ad objecta diversae, vel quia innuntantur diversis mediis, et luminibus. I — 636

Intuitivum et abstractivum non differunt penes diversa objecta formalia formalitate cognoscibilis, sed solum formalitate modi accidentalis. I — 638

IRIS.

Iris quid sit et unde causetur, et quomodo. III — 443
Iris colores in quonam subiectentur et a quo eiusentur. III — 444
Iris colores utrum sint veri vel apparentes, et de eius multiplici figura. III — 445
Iris significatio duplex est. III — 446

L

LAC.

Lac animalis informatur eadem Anima qua totum. III — 43
Lac post diem iudicii non resurget in mulieribus et quare. III — 46
Lac quonam gradu informetur, estque pars animalis. III — 46

LACTEUS.

Lacteus circulus, sive galaxia quid sit, et multa poetarum de ipsa figmenta, et ubi collocandus. III — 434

LANCEA.

Lancea quid sit, et unde fiat. III — 442

LAPIS.

Lapis quomodo a gutta conteratur. II — 636

LIBERTAS.

Libertas duplex, una quoad specificationem sive contrarietatis, alia quoad exercitium sive contradictionis. I — 671
Optime salvatur aultus Divini immutabilitatis cum libertate ipsius. III — 543
Libertatis definitio assignatur. III — 543

LIGNUM.

Lignum vite quid praestiterit homini. III — 445

LINEA.

Linea qualiter distinguatur a superficie. I — 493
Linea quid sit. I — 491
Linea est species quantitatis. I — 492
Lineam infinitam dari repugnat. II — 284

LINGUA.

Linguae fabrica describitur. III — 320

LOCOMOTIVUS.

Locomotivum sumitur dupliciter. III — 208

LOCUS.

Locus definitur. I — 485
Locus rejicitur a speciebus quantitatis. I — 485
Locus extrinsecus quid sit, et quid immobilitas eius. II — 289
Locus non consistit in spatio illo imaginario in quo consistat. II — 290
Locus est immobilis. II — 291
Loco ratione cuius conveniat immobilitas. II — 291
Locus intrinsecus quid sit. II — 295
Locus idem continet ratione qualitatis omnia accidentia ejusdem corporis. II — 297
Locum occupare per accidens dupliciter contingit. II — 298
Locum occupare quibus corporibus convenit. II — 298
Locum habet etiam ultima sphaera coelestis et quid sit. II — 304
Locum eundem possunt occupare duo corpora supernaturaliter. II — 303

LOGICA.

Logica artificialis secundum quid est necessaria ad alias scientias acquirendas. I — 486
Logica artificialis simpliciter est necessaria ad alias scientias speculativas, quantum ad statum perfectum scientiae. I — 486
Logica artificialis simpliciter est necessaria quoad esse imperfectum, et primam generationem scientiae. I — 486

Logica docens, et utens in omni parte sua est idem habitus. I — 212
Logica est modus sciendi objective non formaliter. I — 491
Logica est vere et proprio scientia, et simul est ars liberalis. I — 490
Logica inter scientias speculativas, est ministerialis non principalis. II — 207
Logica naturalis est lumen naturale utens discursu. I — 486
Logica naturalis non solum requiritur ad omnes scientias, sed etiam ad omnes discursus scientificos. I — 186
Logica non potest esse simul practica, et speculativa. I — 202
Logica non est causa principalis per se primo, sed tanquam instrumentum adjuvans intellectum. I — 489
Logica sicut juvat alias scientias, ita seipsam. I — 489
Logica simpliciter est speculativa, aliquem tamen practice inducit modum. I — 204
Logica utens quo sensu dirigat, non solum partem topicam, sed etiam demonstrativam. I — 210
Logica utens quo sensu versetur circa topicam, et sophisticam. I — 214
Logica an habeat eandem omnino abstractionem cum Metaphysica. I — 732

LOQUELA.

Loquela beatorum post diem iudicii. II — 374

LUMEN.

Lumen naturale intellectus non potest se solo multas vel omnes demonstrationes collective producere. I — 489
Lumen duplex non potest recipi in eodem subiecto. III — 72
Luminis sui locus definitio adducitur. III — 364
Examinatur et approbatur. III — 366

LUX.

Lux formalizat, et perficit colores in ratione visibilibus. II — 243
Lux est qualitas perfectior omnibus qualitatibus corporis. III — 76
Lux reflexa quare et quomodo intensior sit quam non reflexa. II — 630
Lux est qualitas non intentionalis, sed realis sive naturalis. III — 365
Lux specie distinguitur a colore. III — 366
An requiratur ex parte medii, vel ex parte

objecti, ad hoc ut objectum reddatur acta visibile. III — 366
An inhæssive informet colorem vel potius tantum illi effectum imprimat. III — 369

M

MAJOR.

Majorem cognosci prius tempore quam conclusio, quomodo intelligatur, et similiter minorem simul tempore cum conclusione cognosci explicatur. I — 672

MANNA.

Manna quid sit et unde causetur. III — 458

MARE.

Maria omnia ortum habent ex oceano. III — 458

Maria varia enumerantur et eorum natura investigatur. III — 458

Mare utrum sit altius terra. III — 459

Maris motus unde causetur, et quis principalis. III — 460

Mare quare concitatus in una parte, quam in alia fluat. III — 461

Maris salsedo unde causetur, quae causa ex qua, et a qua. III — 462

Mare quare tot fluviorum accessibus non augetur. III — 468

Mare maximum et vastissimum est oceanus. III — 458

MARIA.

Maria Virgo vere est mater Dei. II — 526

MASCULUS.

Masculi et feminae virtutem generativam non differre specie est probabile. III — 263

MATERIA.

Materia circa quam versatur Logica non habet aliquid practicabile. I — 205

- Materia denominabilis ab artificio logico tanquam res cognita est quodcumque cognoscibile. I — 494
- Materia dirigibilis a Logica tanquam operatio est aliquid reale. I — 494
- Materia prima est similis intellectui nostro nude considerato. II — 51
- Materia prima quomodo intelligatur extra suas causas ante formam. II — 55
- Materia prima non tribuit formæ esse. II — 56
- Materia prima quomodo habeat ideam in essentia divina, et qualiter sit bona. II — 57
- Materiam existere sine omni forma implicat. II — 58
- Materia prima non potest secundum se terminari divina subsistentia. II — 61
- Materia quomodo non dependeat a forma. II — 60
- Materia prima non est creata sed concreata. II — 63
- Materia annihilata et forma ipsius a Deo conservata maneret in forma esse materiam primæ, sed non applicatum. II — 63
- Materiæ primæ quinque conditiones assignantur. II — 63
- Materiæ primæ prima conditio, et secunda exponitur. II — 63
- Materia appetit omnes formas corruptibiles tam habitas, quam non habitas. II — 67
- Materiæ tertia conditio investigatur. II — 69
- Materia est ingenerabilis, et incorruptibilis. II — 69
- Materia prima est una negative. II — 69
- Materia prima licet appetat aliam formam, non tamen quam de facto habet est violenter in illa. II — 86
- Materia et forma sine unione constituunt compositum. II — 402
- Materia et forma non uniantur aliquo nexu medio a se ipsis distincto. II — 97
- Materia est natura. II — 453
- Materia et forma non analogice sunt naturæ. II — 457
- Materia est indifferens ad plures motus. II — 437
- Materia et forma quomodo causent totum. II — 481
- Materia est causa intrinseca. II — 202
- Materiæ primæ conditiones ad causandum requisitæ recensentur. II — 204
- Materiam eandem numero duplici forma formari implicat. II — 491
- Materia est prior privatione. II — 221
- Materia oculi distinguitur specie a subternari. II — 9
- Materiæ primæ nihil est contrarium. II — 36
- Materia prima quid sit exponitur. II — 46
- Materiæ primæ definitiones explicantur. II — 49
- Materia prima secundum se nullum includit actum neque entitativum. II — 50
- Materia prima secundum D. Thomam se habet ut subjectum ex quo, non in quo. II — 51
- Materia de qua tractant hi libri de generatione. II — 503
- Materia quæ est subjectum generationis substantialis non habet partialem existentiam. II — 542
- Materiæ non convenit creari sed concreari. II — 534
- Materiæ quale esse requirit ad receptionem formæ substantialis. III — 34
- Materia prima est subjectum accidentium quo. III — 37
- Materia qualiter signetur a quantitate. III — 39
- Materiam cometarum, locum, et causam explicantem reprobantur, et veritas aperitur. III — 136
- MEDICUS.
- Medicæ quomodo agat de corpore sanabili. II — 14
- MEDIETAS.
- Medietas minimi in pane licet consecratur, non elabitur tamen aliquid panis sub minori minimo. II — 446
- MEDIUM.
- Media volita pertinentia ad ordinem executionis sunt effectus finalitati a fine. II — 234
- MEMBRUM.
- Membra abscissa, v. g. caput, nasus, etc. adhuc vivunt. III — 224
- MEMORIA.
- Memoria est potentia non tantum retentiva, sed etiam cognoscitiva. III — 409
- Assignatur illius proprius modus cognoscendi. III — 409
- Memoria non distinguitur in homine a reminiscencia. III — 410
- METAPHORICUS.
- Metaphoricum quid intervenit in causalitate finis. II — 246

- METAPHYSICA.
- Metaphysica quomodo probet principia aliarum scientiarum. I — 688
- Metaphysica mutatio salvatur in transitu de non esse ad esse. II — 221
- MINIMUS.
- Minimum in vacuo dividi ab Angelo non potest. II — 446
- MINOR.
- Minor et conclusio an possint eodem actu cognosci. I — 672
- MIXTIO.
- Mixtionis definitio explicatur illa quæ vero datur, et proprie. II — 644
- Mixtio quomodo differat a generatione substantiali. II — 647
- Mixtio in quibus datur. II — 650
- MIXTUS.
- Mixtum qualiter retineat miscibilia. II — 648
- Mixtum a quo generetur estque naturalis mixtio. II — 648
- Mixtum componitur ex omnibus quatuor elementis. II — 654
- Mixtum non retinet formam substantialem tantum accidentalem, et quomodo. II — 656
- Mixta alia perfecta, alia imperfecta, et ex quibus consistit. III — 99
- Mixtorum qualitatum componentium temperamentum explicatur. III — 400
- Mixta præter primas qualitates habent quasdam proprias. III — 404
- Mixtorum temperamentum aliud secundum proportionem, aliud ad pondus, quid sint et quodnam mixta habeant. III — 402
- Mixtorum viventium partes heterogeneas, quare diversum temperamentum petant. III — 104
- MOBILIS.
- Mobile quando movetur, non tribus motibus sed uno movetur. II — 268
- Mobile potest moveri motibus contrariis, et quomodo. III — 84
- MOBILITAS.
- Mobilitas mobilitatis physicæ terminus non solum est substantia sed etiam accidens. II — 43
- MODUS.
- Modus inveniendi medium in syllogismo. I — 64
- Modus sciendi in communi quid sit. I — 11
- Dividitur adæquate in definitionem, divisionem et argumentationem. I — 42
- MONSTRUM.
- Monstra et similia aliquando intenduntur etiam ab agente particulari. II — 569
- MORS.
- Mors est homini naturalis, et debita secundum quem statum. III — 444
- MOTIO.
- Motio qua causa creata movetur non est formaliter per actionem illius. II — 268
- Motio prævia aliquid physicum relinquit in causa secunda. II — 421
- Motioni prævia an possimus resistere. II — 429
- Motio principalis in instrumentis est aliquid prævium. II — 441
- Motio prævia in instrumentis explicatur. II — 445
- Motionis præviæ effectus an sit reddere causam determinatam ad operandum. II — 426
- Motio metaphorica causæ finalis est aliqua causalitas in re. II — 248
- Motio metaphorica qua finis causat est primus amor finis ut passive pendens ab appetibili. II — 248
- Motioni metaphoricæ quod sufficit, non item efficienti et physicæ sufficit. II — 267
- MOTOR.
- Motor primus quomodo sit actus purus, eternus, infinitus, immensus. III — 441
- MOTUS.
- Motus indivisibilia non distinguuntur ab indivisibilibus spatiis. I — 490

- Motus definitio traditur. I — 483
 Motus rejicitur a speciebus quantitatis per se. I — 486
 Motus quare non per se, sed per accidens quantus. I — 488
 Motus terminus potest esse indivisibilis in se. II — 387
 Motus in vacuo potest acquirere ubi et quomodo. II — 319
 Motus localis quale requirat ubi. II — 319
 Motus gravium et levium unde oriatur. II — 352
 Motus non potest intrinsece mensurari duratione indivisibili. II — 373
 Motus et quietis contrarietas sumitur ex terminis contrariis. II — 332
 Motus reflexi quantum ad discontinuationem est corpus durum resistens, seu obstans. II — 401
 Motus sive instantaneus sive successivus potuit esse ab aeterno. II — 409
 Motus reflexus duo habet, scilicet id quod per se movet, et id quod refrangit motum. II — 401
 Motum respectu termini ad quem considerando quomodo distinguatur. II — 263
 Motus secundum diversas considerationes ponitur in diversis predicamentis. II — 267
 Motus et ejus terminus distinguuntur sicut fieri et factum esse. II — 266
 Motus dicitur potentiam physicam, ad terminum secundum realem transitum. II — 266
 Motus est post predicamentum. II — 266
 Motus stricte sumptus, et distinctus a mutatione generaliter dicta addit supra mutationem tria. II — 266
 Motus quando est inter duos terminos positivos includit duplicem mutationem corruptionis unius et generationis alterius. II — 267
 Motus subjectum oportet esse ens in actu, et non solum materiam primam. II — 267
 Motus est subjectum actionis identificative et ut quo. II — 268
 Motus subjectum inhaesionis est subjectum. II — 268
 Motus ut dicatur actio non indiget nova reahitate, sed formalitate. II — 268
 Motus non definitur per corpus, sed ens mobile. II — 6
 Motus caeli qualiter fiat. II — 464
 Motus et fluxus maris, unde causetur. II — 465
 Motus corporis gravis sursum ad replendum vacuum naturalis est. II — 467
 Motus idem numero respectu diversorum principiorum potest esse naturalis, et violentus. II — 470
 Motum non solum naturalem et violentum, sed etiam supernaturalem dari probatur. II — 472
 Motus diversitas sumitur ex diversitate predicamentorum. II — 338
 Motum terminum esse formaliter diversum quomodo intelligatur. II — 338
 Motus terminus per accidens quis sit et ejus conditiones. II — 339
 Motus desinit intrinsece in ratione motus. II — 436
 Motus ad supplendum vacuum est naturalis. II — 316
 Motus in vacuo absolute loquendo non repugnat. II — 318
 Motus definitio, et ejus essentia explicatur. II — 258
 Motus praecipuum officium est reducere mobile in actum. II — 238
 Motus duplex habitudo explicatur. II — 238
 Motus definitus ab Aristotele convenit omnibus speciebus mutationis. II — 260
 Motus etiam stricte accipitur pro quadam mutationis specie. II — 260
 Motus subjectum quomodo dicitur esse in potentia. II — 260
 Motus conditiones. II — 338
 Motus ad substantiam datur. II — 340
 Motus ad quae predicamenta non datur. II — 340
 Motus contrarietas in mutationibus substantialibus unde sumatur. II — 344
 Motus unitas numerica unde desumatur. II — 340
 Motus discretus quomodo diversimode invenitur in spiritualibus et in naturalibus. II — 261
 Motus Angeli quomodo fiat. II — 262
 Motus localis Angelis a ratione motus physici removetur. II — 262
 Motus a causa secunda non incipit nisi cum subordinatione ad causam primam. II — 221
 Motus discretus cur reducatur ad speciem continui, et non qualitas discreta ad speciem continuam. II — 262
 Motus Angeli est indivisibilis subjective, et divisibilis terminative. II — 262
 Motus habitudines ad quae et ad quot reducuntur. II — 262
 Motus habent duplicem processum. II — 262
- MOVEO.
- MULTITUDO.
- Multitudinem quantitativam infinitam dari repugnat. II — 284
 Multitudo omnis si est quantitativa est in aliqua specie numeri. II — 283

- Multitudines rerum dupliciter distinguuntur. II — 283
- MUNDUS.
- Mundus elementaris quatuor corporibus simplicibus constat. III — 131
- MUSICA.
- Musica sicut et aliae scientiae habent tantum unam abstractionem. I — 732
- MUTATIO.
- Mutatio physica est de non esse ad esse in aliquo subjecto. II — 221
 Mutatio instantanea actus immanentis intentionalis excluditur a motu physico. II — 260
 Mutatio quomodo distinguatur a motu. II — 336
 Mutatio duplex, scilicet generatio, et corruptio ut datur quid requiratur. II — 267
 Mutationes consecutae ad generationem recensentur. II — 502
 Mutationis in generatione substantiali subjectum quodnam sit. II — 529
 Mutationes alimenti antequam animal nutriatur varie explicantur. III — 41
- MUTO.
- Mutum esse non potest naturaliter fieri nisi precedat moveri. II — 584
- N
- NASUS.
- Nasi structura venit describenda. III — 312
- NATURA.
- Naturae correspondentes vocibus, et conceptibus universales dantur a parte rei. I — 246
 Naturae tales non sunt a parte rei a singularibus separatae. I — 246
- Natura triplex est status, primus est indifferentiae, secundus singularitatis, tertius abstractionis. I — 245
 Natura universalis quando actu praedicator de multis, est adhuc universalis, saltem metaphysice. I — 283
 Quid sit in natura universalis praedicatori esse in nullis. I — 283
 Natura Angelica propter relationem ad unum individuum positive, et ad plura omnino repugnante subit intentionem universalis Logici. I — 347
 Naturae angelicae qualis conceptus ratione praecisionis a singularitate. I — 345
 Caetera de natura angelica quaere in A.
 Natura angelica quomodo ponatur in predicamento. I — 346
 Natura definitur. II — 448
 Natura est principium intrinsecum motus. II — 221
 Naturae denominatio unde desumatur. II — 456
 Natura quatuor modis sumitur. II — 448
- NEBULA.
- Nebula quid sit, ex quo et a quo causetur. III — 456
 Nihil majus fieri potest, nisi vel per rarefactionem vel additionem novae qualitatis. II — 669
- NECESSARIUS.
- Necessarium objectum quoad exercitium intellectus, est solus Deus clare visus. III — 543
 Necessarium non est ad tonitruum quod exhalatio attendatur et ignem corripit. III — 319
 Necessarium objectum voluntatis quoad specificationem est beatitudo in communi, in quantum est ratio formalis appetendi humana. III — 544
- NECESSITAS.
- Necessitas duplex, alia quoad exercitium, alia quoad specificationem; explicatio utriusque. I — 671
 Necessitas quoad specificationem et quoad exercitium quid sit, et quae utriusque distinctio. III — 544
 Necessitas quoad exercitium in visione clara Dei a quo formaliter proveniat. III — 545

NECESSITO.

- Necessitari non potest voluntas stante iudicio indifferenti. III — 535
 An in syllogismo probabili concessis premissis, et stante bonitate consequentia necessitatur intellectus ad assentiendam conclusionem. I — 670
 Citra omne dubium stantibus premissis evidentibus in demonstratione intellectus necessitatur quoad specificationem ad assensum conclusionis. I — 671
 Hæc propositio: Intellectus non necessitatur, quoad exercitium duplici modo explicari potest. I — 671
 Quomodo intellectus stantibus premissis evidentibus in demonstratione necessitatur quoad exercitium ad assensum conclusionis. I — 673
 An possit esse casus in quo intellectus habito assensu premissarum nullo modo necessitatur ad assensum saltem formalis conclusionis. I — 673
 Principia practica necessitant voluntatem. I — 674
 Quando ex premissis duplex conclusio inferri potest, directe, una alia indirecte, an ad utramque intellectus necessitatur. I — 674

NEGATIO.

- Negatio ut dicit carentiam datur a parte rei negative. I — 219
 Negatio supponit affirmationem, et subiectum in quo est. II — 220

NOMEN.

- Nominis definitio. I — 7
 Particulæ definitionis explicantur. I — 102
 Nomen significat dupliciter formaliter, scilicet et materialiter. I — 149
 Significatum ejus formale, et materiale declaratur. I — 149
 Nomen infinitum excluditur a definitione nominis per particulam. I — 105
 Finita excluduntur insuper ab eadem definitione nominis casus obliqui per particulam recta. I — 107

NOTITIA.

- Notitia alia est intuitiva, alia abstractiva. I — 4
 Eorum distinctio et explicatio. I — 4

- Notitiæ intuitivæ, et abstractivæ definitiones qualiter sint intelligendæ. I — 631
 Notitia intuitiva et abstractiva quomodo distinguantur, et unde desumatur illa distinctio, varie referuntur opiniones. I — 632
 Vera sententia statuitur. I — 633
 Ratio intuitivi et abstractivi an sint modi intrinseci notitiæ sive cognitionis, duplex probabilis affertur sententia, altera tamen ut probabilior sustinetur. I — 634
 Notitia intuitiva destruitur deficiente attentione ad rem cognitam ut presentem, licet res illa præbens in se sit. I — 635
 Quia res ipsa debet attingi sub ipsa presentia, prout scilicet ipsa presentia afficitur. I — 642
 Et passim in illa questione de notitiæ, et conceptibus diversa ratio attentionis ad objectum ut ad præsens, vel ut ad absens est intrinseca notitiæ seu cognitioni, non tamen variat illam essentialiter, sed accidentaliter ratio hujus. I — 635
 Notitia Dei non quidem denominatur intuitiva, vel abstractiva sine respectu rationis, vel sine ordine ad aliquid extrinsecum, non tamen in hoc formaliter consistit ratio intuitivæ, aut abstractionis etiam divinæ. I — 635
 Notitia intuitiva terminatur ad rem physice presentem cum attentione ad illam rem ut presentem, et hoc est essentialiter intuitivæ. I — 634
 Ipsa tamen presentia representatur tantum exercite et non ut res directe representat. I — 638
 Et passim in illa questione, de notitiæ, et conceptibus, in notitia intuitiva presentia solum modificat objectum sive terminationem ipsius, non autem est ratio motiva, sive sub qua, sive quæ essentialis. I — 635
 Et passim evidentia de objecto ut formaliter præsentem non distinguit essentialiter notitiam intuitivam, et abstractivam, sed evidenter tantum. I — 638

NUBES.

- Nubes quid sint, et earum materia investigatur. III — 152

NUMERUS.

- Numerus alius numerans, alius numeratus. I — 473
 Numeri unitatem et essentiam declarare conantes opiniones rejiciuntur. I — 474
 Numerus Angelorum non est species quanti-

- latis. I — 476
 Numeri Angelorum distinctio a prædicamentali assignatur. I — 476
 Numerus quantitativus est objectum Arithmetica. I — 477
 Numeri forma a qua sumitur ratio unitatis, ipsius est ultima unitas. I — 478
 Numerus quoad rationem formalem est principaliter in ultima unitate. I — 481
 Numerus est per se unitas, et qualiter et quid ad hoc requiratur. I — 482
 Numeri species determinatur per ultimam unitatem. II — 284
 Numerus est vera species quantitatæ. II — 285
 Numerum infinitum dari implicat. II — 285

NUTRITIO.

- Nutritio quando terminetur ad substantiam explicatur. I — 472
 Nutritio definitur. III — 1
 Nutritio datur tantum in viventibus. III — 1
 Nutritio potest reparare imperfecte humidum radicale. III — 3
 Nutritio distinguitur ab augmentatione. III — 4
 Nutritio terminatur ad formam substantialem. III — 6
 Nutritio et augmentatio versantur circa eandem materiam. III — 7
 Nutritio in quam actione sit constituenda. III — 43
 Nutritionem terminari ad partes substantiales quomodo intelligatur in nostra sententia negante partes substantias. III — 7
 Nutritio durat toto tempore vitæ. III — 18
 Nutritio est mutatio continua prout continuum opponitur discreto, admittens tamen irregularitatem. III — 22
 Nutritio qualiter possit fieri absque penetratione. III — 27
 In nutritione sunt tria, scilicet quod alitur, quo alitur, et alens primum. III — 235

NUTRITIVUS.

- Nutritiva virtus ubi in animali residet. III — 44
 Nutritiva potentia quid sit. III — 252
 Quodnam sit ejus objectum. III — 253
 Quot et quænam sint facultates deservientes potentie nutritivæ. III — 254
 Nutritiva potentia an habeat speciale aliquod organum. III — 253

O

OBJECTUM.

- Objectum est triplex, scilicet motivum tantum, terminativum tantum, motivum et terminativum simul. I — 3
 Objectum scientiæ debet esse per se scibile, et unum. I — 477
 Objectum scientiæ debere esse unum entitative, a variis impugnationibus vindicatur. I — 477
 Objectum in communi ut abstrahens a terminativo et motivo in quo consistat. I — 582
 Objectum terminans potentiam activam tribuit illi specificationem. I — 582
 Objectum motivum distinguitur a terminativo, habet veram rationem objecti ut objectum. I — 584
 Objectum motivum non dicitur efficientiam. I — 584
 Objectum motivum distinguitur a signo instrumentalium. I — 585
 Objectum terminativum habet etiam rationem causæ formalis extrinsecæ respectu potentie. I — 586
 Objectum habet alias differentias in esse rei, et alias in esse scibilis. I — 724
 Ratio formalis objecti, alia est ratio quæ, alia sub qua. I — 725
 Sicut ex parte objecti est ratio formalis quæ et sub qua, sic etiam ex parte potentie est aliqua ratio sub qua: hoc declaratur. I — 725
 Objectum formale Logicæ tanquam ratio quæ est ens rationis, seu secunda intentio. I — 194
 Objectum hoc non est pure fictum, sed habens in re fundamentum. I — 194
 Objectum principale Logicæ est syllogismus, ratione vero materiæ inter syllogismos demonstratio. I — 497
 Objecta scientiarum, et veritates illarum sunt æternæ objective, et negative. I — 249
 Objecti munus assignatur. II — 244
 Objectum Philosophiæ formale tantum est ens mobile. II — 6
 Objectum Philosophiæ est mobile radicaliter, et non proxime. II — 8
 Objectum specificativum ad quod genus causæ spectat. II — 178
 Objectum librorum de Anima quod sit. III — 477
 Objectum formale quid sit, quid materiale, quid adequatum. III — 244
 Objectum conjungi debet potentie cognoscenti.

- tiva, et concurrere cum illa in ordine ad eliciendam operationem. III — 266
- Objectum respectu potentiae cognoscitivae non so habet tantum terminative, sed etiam motive. III — 266
- Objectum intellectus est ipsa ratio appetibilis, ipsum autem bonum appetibile, cuius ratio est in intellectu, est objectum voluntatis. III — 350
- Objectum cujuscunque intellectus creati assignatur. III — 464
- Objectum proportionatum nostri intellectus pro quocunque statu seorsim assignatur. III — 462
- Objectum proportionatum intellectus angelici assignatur. III — 462
- OCULUS.**
- Oculorum fabrica, seu contextura venit describenda. III — 293
- ODOR.**
- Odoris definitio traditur. III — 385
- Odor non est exhalatio ipsa, sed subjectatur in exhalatione. III — 384
- Odor non semper diffunditur realiter usque ad sensum olfactus, sed quandoque tantum intentionaliter, et etiamsi realiter ad olfactum perveniat, non tamen sentitur quatenus est ibi realiter, sed quatenus est ibi intentionaliter. III — 345
- ODORATIVUS.**
- Odorativa potentiae quodnam sit objectum. III — 313
- Quodnam sit ejus medium et quotuplex. III — 314
- ODORATUS.**
- Odoratus non convenit eodem modo omnibus animalibus odorantibus. III — 316
- OPERATIO.**
- Operatio est actus secundum operantis. II — 224
- Operatio in rebus creatis distinguitur ab esse. II — 224
- Operatio comparatur ad operantem sicut esse ad essentiam. II — 224
- Operatio ubi distinguitur ab esse principium

- quoque operandi debet distingui a principio essendi. II — 224
- Operationes in rebus creatis variantur non vario esse. II — 224
- Operatio licet sit actus secundarius entitative est tamen primarius in specificando aliquid quod principium accidentale. II — 225
- Operatio quod impediatur ob attentionem ad aliam unde proveniat. II — 232
- Operatio substantiae dependet radicaliter a substantia. II — 233
- Operatio intellectus, vide intellectus.

OPERATIVUS.

- Operativa in quantum talia distinguuntur per operationes. II — 225

OPINIO.

- Opinio non est habitus. I — 385
- Actus obscurus, et evidens, sive sit opinionis sive fidelis, sive sit evidentiis intuitiva, sive abstractiva non compatiuntur se in eodem subjecto. I — 745
- Opinionis definitio. I — 709
- An opinio essentialiter habeat annexam incertitudinem, et formidinem. I — 711
- Opinio secundum formalitatem opinionis non potest manere cum scientia; bene tamen medium probabile cum medio demonstrativo. I — 746
- Utrum opinio et fides cum scientia intrinsece repugnent, adeoque sint incompatibilia in eodem subjecto: de actibus inter se comparatis resolvitur. I — 748

OPPOSITIO.

- Oppositio propositionum quid sit. I — 33
- Est triplex. I — 33
- Quae illae oppositiones habeant leges et conditiones. I — 36
- Regulae cognoscendi ipsas oppositiones speciales. I — 37
- Oppositio alia realis, alia rationis. I — 458
- Oppositio contradictoria est maxima oppositionum. I — 458
- Oppositiones aliae addunt aliquid supra contradictoriam quod oppositionem minuit, non quod auget. I — 460
- Oppositio contradictoria non requirit quod una sit determinate vera, altera determinate falsa, sed solum petit quod si una est vera, altera sit falsa. I — 461
- Modus faciendi oppositiones in propositionibus constantibus subjecto habente universalitatem, vel particularitatem incompletam. I — 461
- Regulae et modi faciendi quascunque oppositiones contradictorias. I — 461
- Modus faciendi oppositiones in propositionibus pluralis numeri. I — 463
- Modus faciendi oppositiones in propositionibus importantibus specialia signa confusionis. I — 464
- Modus assignandarum contradictoriarum in propositionibus constantibus subjecto complexo. I — 465
- Modus faciendi contradictorias in propositionibus hypotheticis. I — 467
- Oppositiones duae contradictoriae non possunt etiam simul esse verae respectu nunc aeternitatis. I — 467
- Oppositio dividitur in quatuor membra, istaque divisio est bona et adaequata. I — 536
- Oppositionis divisio in ista membra est analogica. I — 536
- Oppositio seu destructio alicujus est tanto deterior, quanto id quod destruit est excellentius. III — 448

ORDO.

- Ordo procedendi in summulis aperitur. I — 76
- Ordo intentionis, et executionis quomodo distinguantur. II — 253
- Ordo omnium tractandorum in octo libris Physicorum. II — 2
- Ordo doctrinae est secundum ordinem naturae, est hoc (tamen illa quae sunt notiora nobis, non sunt semper notiora natura et e contra. II — 18

ORGANICES.

- Organicae partes differunt inter se saltem accidentaliter. III — 482
- Organicae partes ejusdem corporis differunt etiam differentia aliqua substantiali, et non tantum accidentaliter. III — 482

ORGANIZATIO.

- Organizatio quotuplex admittitur. III — 484
- Organizatio sumitur dupliciter, scilicet accidentaliter et substantialiter. III — 484

ORGANUM.

- Organum potentiae, v. g. sensitivae aut alterius requiritur inter ipsum scilicet organum, et inter objectum potentiae non similitudinis, sed receptionis proportionem. III — 317

OVIS.

- Ovis potest distinguere inter rugitum leonis et clamorem lupi. I — 601
- Ovis licet naturali instinctu fugiat leonem, facit tamen hoc ex praexistenti cognitione. I — 601

P**PARHOLI.**

- Parholi quid sint, unde et quomodo causentur. III — 447

PARS.

- Partes totius quomodo ignotiores toto. II — 26
Partes aliæ proportionales, aliæ aliquotæ.
II — 334
Partes aliquotæ explicantur. II — 334
Partes proportionales et indivisibilia quid sint. II — 334
Partes proportionales communicant aliquotæ. II — 287
Partes in condensatione non penetrantur sed comprimuntur, et quid sit comprimere partes. II — 666
Partes aliquotæ licet habeant eandem entitatem cum proportionalibus, possunt crescere, illæ vero non. III — 23
Partes viventes licet materialiter mutantur non tamen formaliter. III — 30
Partes aliæ in corpore non crescunt, aliæ vero semper. Ratio hujus. III — 28

PASSIO.

- Passionis ratio formalis explicatur. I — 343
De passione tantum cognoscimus, quid nominis. I — 664
Passio prima caret medio reali, non tamen medio rationis. I — 690
Passio non est nisi transmutatio ab agente. II — 259
Passiones propriæ an dimanant ab essentia per veram efficientiam, sive per actionem propriè dictam, vel quomodo dimanant. III — 220
Non tamen semper immediate dimanant ab essentia, sed una propria passio potest dimanare immediate ab altera. III — 222
Passiones propriæ sunt in duplici differentia. III — 226
Propria passio si impediretur, quominus statim sequeretur ad essentiam, quomodo postea cessante tali impedimento ponatur in esse talis passio sive potentia. III — 227

PATIOR.

- Pati aliquid dicitur ex eo quod trahitur ad agentem. II — 265

PECCATUM.

- Peccata quantum ad entitatem non quantum ad deformitatem causat Deus per motum in præteritum. II — 431

PERSONA.

- Persona in Divinis non potest aliquid recipere, quod non recipiat tota Trinitas. I — 405

PERSPICUUS.

- Perspicui definitio assignatur. III — 337
Perspicuum aliquando invenitur conjunctum luci, aliquando conjunctum suo contrario, id est, opacitati, aliquando invenitur perspicuum secundum se, id est, nec conjunctum luci nec opacitati. III — 338

PHANTASIA.

- Phantasia sæpe sumitur confuse pro omnibus sensibus interioribus præter sensum communem, et illius ut sic sumptæ definitio assignatur. III — 406
Phantasia. Vide imaginativus.

PHANTASMA.

- Phantasma sive idolum. Vide species expressas Philosophiæ, sive Physicæ partes an distinguantur specie infima, necne, dum insinuantur sententiæ. I — 732
Phantasma non est proprie instrumentum intellectus ad producendas species. II — 431
Phantasma concurrens ut instrumentum intellectus agentis ad productionem speciei intelligibilis. III — 430

PHILOSOPHIA.

- Philosophia est scientia speculativa nobis necessaria. II — 4
Philosophia, est unius speciei atomi. II — 14

PHILOSOPHUS.

- Philosophorum antiquorum, et Platonis circa generationem substantialem error unde sit ortus. II — 42

PHYSICA.

- Physica si quandoque agat de Angelis et substantiis separatis non facit hoc ut mobilibus, sed ut moventibus. II — 6
Physica mutatio est transitus de non esse ad esse in aliquo subjecto. II — 221

PHYSICUS.

- Physicus quomodo agat de Deo, et intelligentiis. II — 44

PLURALITAS.

- Pluralitas numeralis requirit et pluralitatem formarum et suppositorum in solutione ad secundum. I — 137

PLUVIA.

- Pluvia quid sit, et unde causetur. III — 132
Pluvia quare aliquando maximo imbore, aliquando sine ullo strepitu descendat. III — 433
Pluvia tanta naturaliter loquendo non dabitur, ut inducat diluvium universale. III — 433

POTENTIA.

- Potentia immanenter operantes per quas tantum sit ens rationis : aliæ sunt cognitive, aliæ appetitive. I — 231
Potentia est conditio requisita materiae primæ. I — 65
Potentia obedientialis quid sit. I — 82
Potentia obedientialis non est activa, sed tantum passiva. I — 82
Potentia distinguitur ab actu proprio, et per se specificativo illius. II — 224
Potentia quæ est qualitas specificatur ab operatione. II — 225
Potentiam, et actum in eodem genere esse quomodo intelligatur. II — 226
Potentiæ non nisi mediis specificantur actibus. II — 271
Inj potentis intellectivis, unde tota ratio reflexionis oritur. I — 650
Potentiarum genera quinque admittuntur. III — 204
Potentiæ dimanant ab Anima non per veram productionem ab Anima elicitam, sed ad ejus productionem consecutam. III — 220

- Potentia vegetativa et nutritiva quomodo ab intellectu dimanat. III — 223
Potentiæ utrum specificentur et distinguantur per actus et objecta. III — 228
Potentia nutritiva quid, ejusque objectum, et facultates ei ministrantes. III — 232
Potentiæ Animæ omnes realiter distinguuntur ab ipsa Animæ substantia. III — 216
Eaedem ab Anima dimanant. III — 220
Talis dimanatio non est per transmutationem, sed per naturalem resultantiam. III — 821
Tamen non semper dimanat immediate ab essentia, sed quandoque una potentia dimanat immediate ab altera. III — 222
Potentiæ Animæ non omnes manent in Anima separata. III — 218
Potentia vegetativa et nutritiva hominis non immediate dimanant ab Anima, sed adhibe aliæ potentiæ mediant. III — 210
Item quædam et quot mediant. III — 210
Potentiæ quæ sunt communes homini et bruto, v. g. potentia visiva hominis et bruti an sint ejusdem vel diversæ speciei. III — 247
Potentia sensitiva sive sensus passivo se habet respectu spectrum ac per consequens est potentia passiva. III — 266

PRACTICUS.

- Practicum consistit in efficere vel dirigere ad operationem modo operabili. I — 201

PRÆCOGNITIO.

- Præcognitio quid sit. I — 664

PRÆCOGNITUS.

- Præcognita, quot et quæ sunt, et præcognitiones. I — 661
Explicatio eorum quæ circa illa Philosophus disseruit. I — 661
Item probatur quod præcognita sint tria. I — 662
Cur inter præcognita a Philosopho non numerentur bonitas consequentia, et medium demonstrationis. I — 663

PRÆDICABILITAS.

- Prædicabilitas est passio universalitatis. I — 680

PRÆDICAMENTUM.

Prædicamentum quid sit, et quid requiratur ad hoc ut in illo aliquid ponatur. I — 425
 Prædicamenti quantitatis coordinatio. I — 493
 Prædicamenti relationis coordinatio. I — 527
 Prædicamenti qualitatis coordinatio. I — 539
 Prædicamenta non necessario sunt entitative primo diversa. I — 545
 Prædicamenti actionis et passionis coordinatio. I — 547
 Prædicamenti ubi situs et coordinatio. I — 551
 Prædicamenti quando, et habitus coordinatio. I — 554
 Sex ultima prædicamenta non sunt denominationes extrinsecæ. I — 540
 Sex ultima prædicamenta quomodo dependant ab aliquo extrinsecæ. I — 543
 Prædicamentorum distinctorum debent esse distinctæ series realitatum. II — 263

PRÆDICATIO.

Prædicatio alia identica, alia formalis, alia directa, alia indirecta. I — 21
 Prædicatio alia directa, alia indirecta. I — 288
 Prædicatio directa dividitur in essentialem et accidentalem. I — 288
 Prædicatio disparata et identica quomodo differat a propositione disparata et identica. I — 289
 Prædicatio fundamentaliter sumpta quid formalitas identica, quid et materialis. I — 289
 Prædicatio hæc: Humanitas est animalitas quo sensu sit bona. I — 293
 Prædicatio hæc: Homo est hoc animal, est indirecta. I — 288
 Prædicatio identica est duplex, una materialiter, altera formaliter talis. I — 289
 Prædicatio physica extrahit voluntatem ab indifferentia potentiali seu suspensiva, non ab activa seu denominativa. III — 536

PRÆDICATUM.

Prædicatum superius debet esse totum respectu inferiori, et quomodo. I — 287
 Prædicatum secundum quod ipsum sive universale quid sit. I — 680
 Conditiones requisite ad tale prædicatum. I — 680
 Prædicatum per se quatuor modos perselatis habet. I — 677
 Prædicata abstracta sumi possunt vel specificative vel reduplicative. I — 295
 Prædicatum quod ita convenit alicui quod non sit essentialiter, nec cum eo tertium

componat, et a diversa forma proveniat realium distinctionem habet, ab illo cuius est prædicatum. II — 418

PRÆDICO.

Prædicari de multis differt ab hoc quod est esse in multis, et quomodo. I — 285
 Aliud est per se in prædicando, aliud per se in causando. I — 680

PRÆMISSÆ.

Præmissæ sunt causæ principales in ordine ad illuminandum, licet in sensu aliquo dici possint causæ instrumentales. I — 670
 Præmissarum assensu continuato, continuatur etiam necessario assensus conclusio- nis. I — 674
 Præmissæ respectu conclusionis non se habent ut terminus a quo respectu termini ad quem. I — 667
 Præmissarum assensus efficienter causat assensum conclusionis. I — 667
 Idque per modum instrumenti. I — 670
 Præmissarum assensus non est causa objectiva conclusionis. I — 668
 Ex vi præmissarum intellectus movetur in assensum conclusionis non ex voluntate, sed movendo seipsum de uno in aliud modo pure speculativo. I — 668
 Præmissæ comparatæ ad objectum in conclusione cognitum, sic quidem habent rationem specificativam et causam formalem extrinsecam, sed comparatæ ad ipsum assensum conclusionis, habent rationem causam effectivam. I — 669
 Præmissæ an et quomodo sint simul cum conclusione. I — 670
 Quanam actione assensus seu actus præmissarum attingat conclusionem. I — 680

PRÆMOTIO.

Præmotio divina propter suam universalissimam virtutem, non solum habet movere et determinare ad actum faciendum, sed etiam communicare ipsum modum, quo causa debet illum facere. III — 538
 Præmotio quo Deus movet voluntatem, et determinat ejus potentialem indifferentiam non est moralis, sed physica. III — 540

PRÆSENTIA.

Præsentia et absentia objecti quando non mutant essentialiter cognitionem. I — 638

Et quando possint dici essentialiter illam mutare. I — 638
 Præsentia et absentia objecti diversificant essentialiter actus potentie appellitive, non tamen cognoscitive, ratio utriusque. I — 639
 Præsentia rei semel potest considerari in actu exercitio, et sic deservit cognitioni intuitive, et semel potest considerari in actu signato, et sic deservit abstractivæ. I — 642
 Et passim in illa questione. I — 642
 Præsentia multiplex est. I — 550

PRÆSTER.

Præster quid sit et unde causetur. III — 451

PRINCIPIUM.

Principia aliqua esse indemonstrabilia tantum secundum quid, quomodo hoc sit intelligendum. I — 689
 De principiis non cognoscitur, an sint et quid sint, sed utrum sint vera. I — 633
 Principia possunt probari per medium extrinsecum. I — 690
 Principiis hoc est proprium quod in demonstratione ad illa sit deveniendum per resolutionem, et principia proprie loquendo non sunt scita, sed principia sciendi. I — 690

Principia practica an necessitent voluntatem. I — 673

Principia mutationis physice tam substantialis quam accidentaliter radicantur in substantia. II — 43

Principium quid sit, et qualiter ab elemento et causa distinguatur. II — 30

Principiorum definitio exponitur. II — 31

Principiorum ista definitio comprehendit, tam privationem, quam materiam, et formam. II — 31

Principia quare non ad invicem principia, cum tamen causæ sint ad invicem causæ. II — 32

Principia extrinsecæ non comprehenduntur sub hac definitione. II — 33

Principia non in facto esse, sed tantum in fieri sunt contraria. II — 35

Principia sunt prima contraria. II — 36

Principia quedam sunt intrinsecæ, quedam extrinsecæ. II — 31

Principia rei materialis in fieri tria, in facto esse duo solum sunt. II — 41

Principia rei naturalis quare dicantur intrinsecæ. II — 42

Principium passivum quomodo possit pati violentiam. II — 456

PRIUS.

Prius quando possit a posteriori separari. II — 481

PRIVATIO.

Privatio quare dicatur principium per accidens. II — 43
 Privatio quomodo salvetur in generatione vermis ex hostia consecrata. II — 45
 Privatio quid sit. II — 84
 Privatio quomodo causetur. II — 85
 Privatio distinguitur a materia sola ratione. II — 86
 Privatio non dicitur originem, sed derelictionem termini. II — 224
 Privationes tot sunt in una materia, quot formis illa materia caret. II — 87
 Privatio est quidem principium mutationis, sed non primum. II — 86

PRUBO.

Prubatio rationem corporis est idem, ac prubatio rationem divisibilis. II — 8

PROCESSIO.

Processio Verbi in Divinis quare sit generatio, non processio Spiritus sancti. II — 510

PROCEMIUM.

Proemium in secundam partem Philosophiæ naturalis. II — 502

PROPOSITIO.

Propositio. Vido enuntiativa. I — 46
 Propositio indicativa distinguitur ab enuntiativa. I — 129
 Propositionum materia est triplex. I — 21
 Proprietates partium propositiones sunt quinque. I — 21
 Item in proprietates que sequuntur totam propositionem sunt tres. I — 21
 Propositio hypothetica quid sit. I — 46
 Eiusdem speciei. I — 46
 Propositio modalis quid sit. I — 40
 Est duplex, divisa scilicet et composita. I — 41
 Quantitas et qualitas oppositio et æquipollentia propositionum modalium. I — 42
 Reductio earundem ad suas de inesse. I — 43
 Immediata propositio quid sit. I — 675
 Propositio demonstrabilis quas conditiones requirat. I — 680

Propositio immediata et per se nota quid sit. I — 675
 An debeant carere omni medio. I — 688
 Propositio per se nota non est idem quod propositio sine discursu nota. I — 675
 Propositionis per se nota divisio datur contra Scotum. I — 676
 Axioma hoc : Propter quod unumquodque tale, et illud magis tale explicatur. I — 685

PROPRIUS.

Propria quæ non sunt quantum prædicabile cur propria appellentur. I — 381
 Proprii conditiones explicentur. I — 379
 Proprii adequata est divisio in quatuor membra. I — 381
 Proprii quarti prædicabilis definitio. I — 381
 Proprium communiter dictum dividitur analogice. I — 380
 Proprium communiter dictum quid sit. I — 380
 Proprium quarto modo vel quod ad illud reducitur est substractum intentionis quarti prædicabilis. I — 383
 Proprii passionem quomodo dimanent ab essentia. I — 383
 Proprium varias acceptiones habet. I — 379
 Proprium non constituitur universale per ordinem ad speciem, sed ad ejus inferiora. I — 387
 Quod proprium sit divisum divisionis proprii. I — 380

PUNCTUM.

Punctum movetur motu imaginario, non vero reali. II — 369
 Punctum caret partibus. II — 365

Q

QUALITAS.

Qualitas describitur. I — 528
 Qualitatis natura explicatur. I — 528
 Qualitas eadem non potest esse in diversis speciebus qualitatis essentialiter. I — 531
 Dicitur D. Thomæ quod modus secundum actionem, et passionem pertineat ad secundam et tertiam speciem qualitatis expositur. I — 534

Qualitatis divisio in illas quatuor species essentialis. I — 533
 Qualitates primæ speciei non necessario sunt operative. I — 533
 Qualitatis species, habitus, et dispositio essentialiter distinguuntur. I — 534
 Qualitatis secunda species exponitur. I — 536
 Qualitatis primæ speciei secunda distinctio assignatur. I — 536
 Qualitatis tertiæ speciei exponitur. I — 537
 Qualitatis tertiæ speciei ratio formalis in quo consistat. I — 537
 Distinctio inter passibilem qualitatem, et passionem assignatur. I — 538
 Qualitas non potest esse infinita secundum intensionem. II — 284
 Qualitas quomodo sit divisibilis, et indivisibilis et successive acquiratur. II — 575
 Qualitas potest intendi, et remitti. II — 592
 Qualitatis augmentum extensivum non solum est respectu subjecti, sed etiam objecti. II — 594
 Qualitatis intensio est tantum respectu subjecti. II — 598
 Qualitates separatæ a subjectis sunt magis, vel minus intensæ per ordinem ad subjectum. II — 597
 Qualitates primæ sunt prima contraria, earumque natura explicatur. III — 76
 Qualitatum istarum aliæ sunt activæ, aliæ passivæ, earumque definitiones explicantur. III — 78
 Qualitates contrariæ mutuo se expellunt a subjecto, et unde oriatur ista contrarietas, et in quo consistat. III — 81

QUANDO.

Quando definitur. I — 532
 Quando non est duratio intrinseca rei, quæ durat. I — 532
 Quando non comprehendit sub se mensuram durationis rei spiritualis. I — 533

QUANTITAS.

Quantitas diversimode concurret ad individuationem totius, et ad causandam distinctionem ejusdem totius. I — 470
 Quantitas quid tribuat substantiæ. I — 474
 Quantitatis discretæ requisita ponuntur. I — 481
 Quantitatis speciem esse non sufficit habere diversam rationem mensurandi ab omnibus aliis. I — 488
 Quantitas secundum se est divisibilis in infinitum. II — 282

Quantitas numeratur inter dispositiones passivas. II — 438
 Quantitas non terminat per se motum. II — 343
 Quantitas quomodo nihil sit contrarium. II — 347

Quantitas infinita caret omni distinctivo qualitatis. II — 284
 Quantitas omnis debet esse sub aliqua forma, quæ est figura. II — 283
 Quantitas non potest carere eo quo specificatur et individuatur. II — 289
 Quantitatis non novimus alias differentias derivatas, quam quæ fiunt penes diversas mensurabilitates. II — 284
 Quantitas talis naturæ est, ut quolibet addito, vel substracto fiat major vel minor. II — 284
 Quantitatis determinatæ species, et individuatio sumitur ex diversa terminatione. II — 289

Quantitas quare non terminet plures motus, cum tamen hoc faciat qualitas. II — 376
 Quantitas est incapax augmenti intensionis. II — 591
 Quantitas major quomodo fiat, et quid sit. III — 6
 Quantitas non est principium quo recipiendi accidentia. III — 39
 Quantitatem sequi materiam quomodo intelligatur. III — 44

QUIDDITAS.

Quidditas rei quare facilius in communi quam in particulari cognoscatur. II — 20

QUES.

Quies negativa motus incipit, et desinit instantans. II — 376

R

RAREFACTIO.

Rarefactio quid sit, et quid importet. II — 660
 Rarefactio non requirit motum localem, et quomodo. II — 669

RARITAS.

Raritas quid sit exponitur. II — 662
 Raritas ad quam speciem qualitatis pertinet. II — 663

Raritas non est qualitas activa, sed tantum passiva. II — 664

RATIO.

Ratio formalis sub qua Logicæ est abstractio a materia. I — 497

REACTIO.

Reactio et actio inveniuntur quando sunt iste conditiones, etiam secundum eandem partes, et eandem contrarietatem qualitatum. II — 639
 Reactionis conditiones explicantur. II — 638
 Reactio quomodo possit esse absque eo quod subjectum moveatur motibus contrariis. II — 640

REFLECTO.

Reflectere se supra solum convenit potentie intellectivæ non sensitivæ. I — 650

REFLEXIO.

Reflexio solum convenit nobis, non Angelis, ratio utriusque. I — 650

REFLEXUS.

Reflexus cognitionis quodam sit objectum materiale. I — 651
 Quæ sit ratio formalis atacta in cognitione reflexa. I — 652
 In reflexo conceptu tantum in obliquo representatur res illa, quæ representabatur per conceptum directum. I — 652
 Quare intellectus non possit intelligere suum conceptum, nisi per actum reflexum. I — 651
 Reflexus et directus conceptus simpliciter loquendo specie differunt. I — 652
 Ad reflexam cognitionem quenam species impressa requiritur. I — 652

REGULA.

Regulæ antepredicamentales. I — 435

RELATIO.

Relationes prædicamentales quedam opinioniones negantes rejiciuntur. I — 495

- Relationes predicamentales dari probatur. I — 494
 I — 494
 Relationis definitio. I — 494
 Relatio non est denominatio extrinseca, sed forma intrinseca. I — 496
 Relatio quomodo adveniat subjecto. I — 496
 Relatio una numero potest referri ad diversos terminos. I — 497
 Relatio ad sui existentiam tria requirit. I — 498
 Relationis quinque conditiones ponuntur. I — 499
 Relatio predicamentalis quomodo distinguitur a relatione rationis, et secundum dici, et transcendentali. I — 499
 Relatio transcendentalis quid sit. I — 499
 Relatio secundum suum esse adest aliquid reale. I — 501
 Relatio in communi caret termino. I — 502
 Relationis transcendentalis esse non est per se prima ad aliud. I — 503
 Relationis predicamentalis divisiones penes conditiones accidentales examinantur, et probantur. I — 503
 Relationis divisio secundum species essentialis attenditur penes fundamentum quod triplex est. I — 504
 Relatio non fundat relationem. I — 505
 Relatio primi et secundi generis sinte predicamentales. I — 505
 Relationis subjectum non necessario distinguitur a ratione fundandi relationem. I — 506
 Relationes primi generis quando fundantur in unitate. I — 504
 Relationis fundamentum materialiter vagatur per omnia genera. I — 508
 Relationes secundi generis fundantur super actionem et passionem. I — 509
 Relatio a parte rei distinguitur a suo fundamento, remoto quod est subjectum. I — 510
 Relationem non ut rem, sed ut modum distingui a fundamento proximo probabile est. I — 512
 Relatio sine mutatione physica advenit subjecto. I — 513
 Relatio posito fundamento et termino necessario resultat. I — 514
 Relationes rationis non resultant posito fundamento. I — 516
 Relatio formaliter terminatur ad relativum. I — 516
 Relationis tertii generis terminum non formaliter, sed fundamentaliter proxime relativum esse probabile est. I — 516
 Relatio similitudinis vel dissimilitudinis inter duas relationes est transcendentalis. I — 515
 Relationes mutuas terminari ad relativum quomodo intelligatur. I — 518
 Relationem resultare posito fundamento, et termino quomodo intelligatur. I — 518
 Relationis specificatio unde desumatur. I — 520
 Relationis terminus est simul natura cum relatione. I — 523
 Relatio quomodo dimanet a subjecto, et quomodo ex illo educatur. II — 83
 Relatio convenientiae in fine seu bono non appetitur, sed fundamentum relationis. II — 244
 Relatio non terminat motum per se. II — 312
 Relationis subjectum non mutatur, sed terminus. II — 312
 Relatio est incapax augmenti intensiois. II — 594
 Relatio materiae primae cui inhæret. III — 42
- RELATIVUS.
- Relativum grammaticale est rei antelate correlativum. I — 28
 Dividitur in relativum substantivum et accidentis. I — 28
 Utrumque relativum definitur. I — 28
 Relativum aliud reciprocum. I — 28
 Quatuor relativorum regulae. I — 28
 Relativorum subjectum utrumque quomodo mutetur. II — 342
 Relativum definiti ad suum terminum quomodo salvetur. I — 519
 Relativorum proprietates, quod sint simul natura, et cognitione exponitur. I — 525
- REMINSCENTIA.
- Reminiscentia non distinguitur a memoria in homine. III — 411
- REPRESENTATIO.
- Representatio quid sit. I — 578
- REPRESENTO.
- Representare dicitur quod substituitur pro illo quod representatur. I — 623
 Per hoc excluditur a ratione signi actus intelligendi, et actus sensus exterioris. I — 623
 Omnia quaecunque representant aliquid existens sine distinctione terminorum, vel reducuntur ad signum, ad placitum vel ad naturale. I — 630

REPRODUCTIO.

Reproductio dicitur actionem connotando rem fuisse. II — 270

RES.

Rerum triplex assignatur status. II — 39
 Res omnes possibiles intra terminos alicujus generis sunt. II — 288
 Res alie notiores nobis, et alie notiores nature, et que perfectiores. II — 47
 Res non potest concipi ut producta absque existentia. II — 422
 Res permanentes an possint esse ab aeterno. II — 404
 Res successivæ sunt motus, etc. II — 406
 Res permanens corrupta potest divinitus redire, non tamen successive. III — 406

RESISTENTIA.

Resistentia quotuplex sit, et quid omnes sint. II — 632

RESTRICTIO.

restrictio quid sit. I — 31
 Fit multis modis. I — 31

S

SANGUIS.

Sanguis multiplex est. III — 14
 Sanguis verus informatur Anima rationali. III — 16
 Sanguis quomodo continetur in aliis membris, et quale sit nutrimentum. III — 17

SAPOR.

Saporis definitio. III — 385
 Saporis species extreme contrariæ sunt duæ, intermediae principales sunt sex. III — 386

SCIENTIA.

Scientia potest considerari vel secundum statum perfectum, vel secundum statum imperfectum. I — 486
 Scientia una naturalis ordinis non potest esse, simul practica et speculativa. I — 202
 Scientia dicitur præsupponere de subjecto quid est, per hoc tamen non excluditur, quid gaudeat medio extrinseco. I — 690
 Scientia circa objectum necessarium debet versari. I — 687
 Reprobatur opinio dicentium demonstrationem et scientiam versari posse circa materiam contingentem. I — 687
 Scientiæ tam actualis quam habitualis definitio. I — 699
 Scientia quomodo distinguitur ab aliis habitibus evidentibus. I — 699
 Scientiæ practicæ desumunt suam speciem ex fine ad quem ordinantur. I — 702
 Scientiarum unitas et distinctio generica unde sumatur. I — 720
 Unde sumatur earundem species atoma. I — 719
 In scientiis a priori et posteriori invenitur diversa abstractio specificæ. I — 733
 In scientia eadem semper est idem modus definiendi, licet non sit eadem definitio. I — 735
 Scientia est unus simplex habitus in ordine ad omnia objecta ad quæ se ostendit. I — 736
 Scientiæ non desumunt suam speciem ex unitate vel distinctione objecti. I — 724
 Scientia quaecunque sit non potest probare suum objectum formale. II — 7

SEMEN.

Semen animalis informatur Anima totius. III — 16
 Semen non resurget post diem iudicii in hominibus. III — 16
 Seminis virtus non est virtus nutritiva, sed specie differt ab illa. III — 264

SENSATIO.

Sensatio externa producit idolum, non in se, sed in sensibus internis. I — 624

SENSIBILIS.

Sensibilis res potest clari ut operetur in distans, aut instrumentaliter circa spiri-

tuale, non tamen sensus potest elevari ut operetur circa absens. Ratio disparitatis. I — 649

Sensibile externum dividitur in sensibile proprium, commune et per accidens. III — 274

Sensibile commune et proprium in uno conveniunt, et in tribus differunt. III — 285

Sensibile commune, et sensibile per accidens in quamam specie represententur. III — 286

Sensibile per accidens est substantia, cui tanquam subjecto inhaerent sensibilia propria et communia. III — 283

Sensibile commune quomodo per se conducatur ad sensationem, non autem sensibile per accidens. III — 279

Sensibile positum supra sensum non sentitur. III — 283

Sensibile vehemens laedit organum sensus. III — 286

Sensibus externis an conveniat falsitas, seu deceptio. III — 289

SENSITIVUS.

Sensitivum non dividitur a vegetativo in communi sumpto. III — 207

Sensus interni formaliter non faciunt entia rationis. I — 232

Sensus internus unum alteri comparando ipsam ordinationem formaliter non cognoscit. I — 234

SENSUS.

Sensus externi non faciunt entia rationis. I — 232

Sensus externus non habet verbum seu imaginem expressam in qua cognoscat. Ratio hujus. I — 623

Sensus externi utuntur signis. I — 597

Sensus exterior cognoscit signatum ut contentum in signo. I — 599

Sensum exteriorum habere abstractivam notionem implicat. I — 643

Si in sensu externo Deus poneret, vel conservaret speciem non immixtam ab objecto, an in casu etiam videretur objectum. Item utrum et qualiter Deus hoc possit facere. I — 648

Sensus interni formaliter non faciunt entia rationis. I — 232

Sensus internus unum alteri comparando ipsam ordinationem formaliter non cognoscit. I — 234

Sensus externus positio quod attingat aliquid longe distans per hoc non dicitur elevari ad attingendum rem absentem. I — 649

Sensus exterior non procedit de imperfecto ad perfectum. II — 24

Sensuum nostrorum ab intellectu cognitione distinctio redditur. II — 49

Sensuum omnium perfectissimus in homine est tactus. I — 402

Sensus est propter intellectum, non e converso. III — 224

Sensuum quodam sit principium radicale. III — 329

Sensus omnes requirunt medium aliquod, per quod species intentionales deferantur ad ipsos. Duo autem scilicet gustus et tactus tantum requirunt medium internum, alii autem tres praeter medium internum, requirunt etiam medium externum. III — 322

Sensus tam interni, quam externi dimanant ab intellectu, ut unio corpori. I — 244

Sensus seu potentia sensitiva passiva se habet respectu specierum, ac per consequens est potentia passiva. III — 266

Est tamen potentia activa respectu ipsius sensationis. III — 269

Sensus exterior non est reflexivus supra suum proprium actum. III — 290

Sensus exteriorum objectum debet esse praesens physice ad hoc ut sentiantur. III — 332

Sensus omnes tam interni quam externi requirunt species impressas intentionales. III — 340

Sensus agens non datur. III — 347

Sensus externi non produciunt speciem expressam, in qua objectum suum cognoscant. III — 353

Sensus interiorum officia, sive munia enarrantur, et specificantur. III — 396

Sensus interni sunt quatuor. III — 398

Sensus compositi et divisi una explicatio proponitur et rejicitur. III — 544

Et vera explanatio declaratur. III — 544

SIGNIFICATIO.

Significare cum tempore est significare non ipsum tempus ut res quedam est, sed significare rem aliquam ut mensuratam tempore. I — 8

Significare rerum vel falsum in propositione mentali est significare per modum compositionis aut dividendi. I — 47

Significare verum est significare rem esse qualiter res se habet, et significare falsum, est significare aliter quam res habet. I — 47

SIGNUM.

Signum in communi est, quod potentia cognoscitivae aliud a se representat. I — 2

Signum qua parte ordinatur ad potentiam dividitur in signum formale et instrumentale, quatenus vero ordinatur ad signatum dividitur penes causam ordinantem illud in naturale, et ad placitum naturalis, et ex consuetudine. I — 3

Signi formalis et instrumentalis, item signi ad placitum naturalis, et ex consuetudine desinitio. I — 3

Signa quae efficiunt terminos ad faciendum stare universaliter vel particulariter, alia sunt universalitatis, alia particularitatis. I — 26

Explicatur definitio signi S. Augustini. I — 594

Signi ratio formalis consistit in relatione secundum esse, idque egregie declaratur. I — 560

Signum potest actu manifestare aliquid etiam si formaliter non existat. I — 564

Signum duo includit, scilicet rationem moventem et representantem. I — 562

Signi genus est esse representativum. I — 567

Signum debet habere proportionem cum designata. I — 568

Signi divisio in naturale, et ad placitum diversimode applicata est univoca et analogica. I — 624

Signum naturale et ad placitum univocae conveniunt in ratione representativa. I — 625

Signi naturalis relatio ad suum signatum est realis. I — 569

Signi ad placitum relatio rationis est. I — 571

Signum ad placitum duplicem relationem rationis habet. I — 571

Signum non necessario, sed per accidens prius cognoscitur quam signatum. I — 573

Signum est potentia cognoscitivae instrumentum. I — 573

Signi cum signato connexio est ratio representationis. I — 573

Signum ponitur in specie mensurae, et mensurati. I — 575

Signum aliquando eadem aliquando diversa relatione respicit signatum et potentiam. I — 576

Signi ad potentiam relatio quomodo aliquid rationis. I — 580

Signatum et potentia cui fit per signum representatio constituent unum terminum adequatum. I — 581

Signi in instrumentale, et formale divisio exponitur. I — 604

Est essentialis et univoca. I — 604

Signum formale quando dicitur quod sit notitia formalis quomodo hoc sit intelligendum. I — 616

Signum dicitur instrumentale objective. I — 596

Signum instrumentale dicitur instrumentum logicum non physicum. I — 596

Signum ex consuetudine vel reducit ad signum naturale, vel ad signum ad placitum. I — 628

Signis tam naturalibus quam ex consuetudine utuntur bruta. I — 629

Signatum qualiter in signo conficitur. I — 598

Signi ratio univocae reperitur et in brutis. I — 599

Signum non necessario ducit in cognitionem signati per discursum. I — 598

Signis etiam utuntur Angeli. I — 600

Signum habet fundamentum relationis. I — 602

Signi conditiones ponuntur. I — 603

Signi et imaginis differentia. I — 604

Signum debet esse praecogitum. I — 606

Signum quomodo faciat cognitionem mediatam. I — 609

Signa representantia mediante conceptu non excluduntur a ratione univocae signi. I — 625

Signum instrumentale facit cognitionem imperfectam non vero formalem. I — 609

Signum formale quomodo ponat in numero cum re representata. I — 610

SIMUL.

Simul natura relativa sunt, vel non quomodo cognoscatur. I — 525

SINGULARIS.

Singularia corporea quomodo cognoscantur ab Anima separata. III — 477

Singularium materialium cognitio requirit reflexionem ad phantasmata, licet non rigoroze dictam. III — 478

SITUS.

Situs quid, et quando distinguatur ab ubi. I — 554

SONUS.

Soni species an possint deferri per quodcumque corpus etiam solidum, et densum ad auditum. III — 308

Soni definitio assignatur et explicatur. III — 372

Quodnam sit illius subjectum. III — 373
 An deferatur usque ad aliquam substantiam. III — 374
 Unde incipiant emitti species intentionales soni. III — 375
 Sani species non deferuntur in instanti sed successive. III — 376
 Sonus reflexus. Vide echo.

SPECIES.

Species secundi prædicabilis definitio. I — 333
 Speciei definitio cur descriptiva. I — 330
 Species quomodo sit correlativum generis. I — 336
 Speciei ut est secundum prædicabile et dividuum ab aliis prædicabilibus constitutum est universalitas talis quæ dicit respectum, et prædicabilitatem ad plura solo numero differentia. I — 334
 Species quomodo prædicabilis, quomodo subiectibilis. I — 336
 In specie prædicabilitas, et subiectibilitas non habent se disparate, aut concurrunt per accidens, sed vel secundum se, vel per sua fundamenta una determinat, et modificat. I — 335
 Unde subiectibilitas speciei censetur. I — 335
 Species cur in uno individuo possit conservari, genus autem non. I — 348
 Speciei Angelicæ cur repugnent plura individua. I — 342
 Species Angelica quare immultiplicabilis per plura individua concipiatur per modum universalis. I — 343
 Species expresse ponitur in potentia cognoscitiva vel propter necessitatem ex parte objecti, vel propter fecunditatem ex parte potentie. I — 613
 Species expressa phantasie sive phantasie per quem actum fiat. I — 611
 Species expressa intellectus est signum formale. I — 614
 Species expressa in potentiis interioribus est signum formale respectu talium potentialium. I — 614
 Species expressa necessario requiritur ad hoc ut objectum cognoscatur. I — 614
 Species expressa reddit potentiam formaliter cognoscentem formaliter terminative, non autem formaliter operative explicatur idipsum. I — 616
 Species Angelicæ. Vide Angelicæ species.
 Alia est species rerum in esse rei, alia in esse objecti. I — 613

Ad speciem quæ est medium requiruntur duo I — 571
 Species expressa formaliter constituitur per intelligi passive, efficienter autem per intelligi active. I — 616
 Species impressa quare requiritur ad intelligendum et cur sic dicta. I — 617
 Speciei impressæ quodnam officium sit. I — 617
 Species impressa non facit objectum præsens ipsi cognitioni, sive potentie ut cognoscenti, nec reddit potentiam actu cognoscentem, sed tantum potentem cognoscere. I — 619

Species impressa non habet rationem medii manifestativi, nec habet representationem per manifestativam quæ requiritur ad rationem signi. I — 620
 Speciei impressæ non convenit ratio imaginis. I — 621
 Species impressa non potest dici medium in quo (sicut expressa) sed tantum medium quo. I — 625
 Species rei non convenit illi radicaliter sed formaliter. II — 224
 Species impressa an sit formalis an vero tantum virtualis similitudo objecti. III — 343
 Item quomodo sit similis objecto. III — 343
 Dupliciter informat potentiam. III — 344
 Abstrahit ab hoc quod sit substantia vel accidens. III — 346
 Ex quali subiecto educatur. III — 346
 Quæ sit causa efficiens ejusdem. III — 346
 Non semper subordinatur potentie, sed aliquando potentia subordinatur ipsi speciei. III — 349
 Species impressæ sensuum internorum qua virtute, et a quo agente generentur. III — 419
 Species expressæ sensuum internorum a quo agente producantur. III — 420
 Species impressæ rerum singularium non representant illas adequate et directe. III — 476

SPECIFICATIO.

Specificatio potentialium non sumitur a principio, v. g. effectivo aut finali quomocumque sumpto, sed certo modo spectato. III — 241
 Specificatio diversarum potentialium, vel habituum quomodo possit provenire ab eodem realiter objecto. I — 242
 Specificatio potentialium et habituum unde immediate proveniat. III — 243

SPECIFICATIVUS.

Specificativum extrinsecum non necessario est aliquid reale. I — 589.

SPECULATIVUS.

Speculativum consistit solum in cognitione veritatis. I — 201
 Speculativa principia sunt resolutoria, practica autem compositiva. I — 202

SPECULUM.

Speculum quomodo se habeat in ordine ad videndum objectum in ipso refulcens. III — 335
 In speculo non videtur intuitive res representata per imaginem, sed solum ipsa imago. III — 648

STELLA.

Stellarum multitudo circum lacium producit. III — 433

SUBALTERNATIO.

Subalternationis triplex modus est. I — 702
 Subalternatio scientiarum quas conditiones requirit. I — 703

SUBALTERNIO.

Subalternata scientia non habet pro objecto illud aggregatum ut est ens per accidens constitutum et accidentaliter differentia, et objecto scientiæ superioris, sed respicit unum illorum per se. I — 704
 Nostra theologia qualiter subalternetur scientiæ beatæ. I — 704
 Ad subalternantem scientiam pertinet scire propter quid, ad subalternatam vero quia, qualiter hoc sit intelligendum. I — 705
 Subalternata scientia si non continetur cum subalternante an sit proprie scientia, sine quod idem est, an subalternata in eo qui non habet subalternantem sit vere scientia. I — 706

SUBJECTUM

Subjectum accidentium duplex est. III — 32

Subjectum inhesionis quales habet conditiones. III — 34

SUBSISTENTIA.

Subsistentia quid sit. II — 104
 Subsistentiam distingui natura substantiali assertur. II — 104
 Subsistentia addit aliquid positivum super naturam. II — 105
 Subsistentia in rebus completis non est composita ex pluribus subsistentiis. II — 140
 Subsistentie partiales non dantur. II — 142
 Subsistentia duo importat, semel dicit esse per se, prout ly *per se* opponitur modo inherentie, secundo dicit existentiam per se, ut opponitur omni communicabilitati in alio. III — 440

SUBSTANTIA.

Substantia, hypostasis, persona, suppositum quomodo explicent substantiam. I — 448
 Substantiæ tam primæ, quam secundæ definitio. I — 450
 Substantiæ proprietates. I — 452
 Substantia ut primum prædicamentum est definitio. I — 446
 Substantiæ perseitas non consistit in negatione, sed in ratione positiva. I — 447
 Substantiæ est ens per se existens quomodo intelligatur. I — 449
 Substantiæ divisum in primam et secundam probabiliter dici potest esse proprietatem substantiæ seu substantiam et exercentem tale efficiunt, probabilis tamen esse ipsam naturam substantiæ prædicamentalis in diversis modis. I — 451
 Substantiæ divisio magis est analogi in sua analogata quam generis in species quomodo intelligatur. I — 453
 Substantiæ primæ definitum non est id quod subjectum ut quod, sed ille modus quo constituitur. I — 456
 Substantiæ quæcumque ad hoc ut ponantur in prædicamento substantiæ debent esse finitæ et completæ, idque explanatur. I — 458
 Substantiæ proprietates quarto modo est suscipere contrarium. I — 460
 Substantia sine quantitate non est in aliquo loco, esset tamen in universo. I — 460
 Substantia materialis sine quantitate quomodo distinguatur a substantia spirituali. I — 460
 Substantia corruptibilis secundum conceptum substantiæ non commensuratur tempore. II — 334